

Castell de Sant Miquel

Montornès del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: 08170 - Montornès del Vallès
Emplaçament A 413 metres d'alçada, al cim que hi ha entre el coll Mercader i el turó de la Salve

Coordenades:

Latitud: 41.52756
Longitud: 2.27199
UTM Est (X): 439264
UTM Nord (Y): 4597580

Classificació

Número de fitxa 08136-47
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Romànic Gòtic Modern
Segle X-XV
Estat de conservació Dolent
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs National Monument Record – Defensa
inspire:
Observacions protecció: BCIN 1717-MH R-I-51-5556, Decret 22-04-1949
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari CC AA, 2008
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 019A00069

Autoria de la fitxa

KuanUm - Juana María Huélamo Gabaldón. / Ajuntament de Montornès del Vallès

Data de registre de la fitxa:

dt., 15/03/2005 - 01:00

Descripció

Fortificació medieval que hi ha al punt més alt del municipi (436 m), en el límit amb Vallromanes, en un dels contraforts nord de la serralada Litoral. Entre novembre i desembre del 2016 s'ha dut a terme la primera campanya d'excavació arqueològica. Aquesta intervenció ha deixat de manifest que apart de la gran torre de l'homenatge de planta circular que resta parcialment dreta també es conserva el recinte sobirà emmurallat amb diferents estructures com l'aula o domicilium (part residencial) i dos recintes jussans, és a dir que el castell consta almenys de tres línies de defensa. En un dels recintes jussans podem distingir les restes de l'antiga capella de Sant Miquel, de planta rectangular. Les excavacions han pogut documentar que la capella data d'època moderna (segles XVII-XVIII), de la capella medieval encara es desconeix la seva ubicació. Al vessant sud-est hi ha les restes del poblat ibèric de Sant Miquel, les pedres del qual van servir per edificar el castell medieval.

Observacions:

A l'Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya hi figura tan sols la torre

Història

La primera notícia escrita del castell de Montornès és de 1108, tot i que la construcció és anterior. El terme comprenia les parròquies de Montornès i de Vallromanes, que formaven una sola batllia i, des del segle XIX, un sol municipi. A la baixa edat mitjana també en depenia el veí terme d'Alella. Fou propietat comtal fins que el 1342 el rei Pere III el va vendre a la família dels Montornès. Des del segle XVII va pertànyer als Taverner, després comtes de Darnius. El 4 de gener de 1485, aquest castell va ser l'escenari de la batalla decisiva de la segona Guerra Remença en què Bartomeu Sala va liderar la victòria pagesa contra l'exèrcit del veguer Anton Pere de Rocacrespa. Afectat greument per batalles diverses i un terratrèmol l'any 1448, el castell va restar abandonat des de final del segle XV. A més, l'any 1718, el comte de Darnius va reconstruir la torre Tavernera, actual seu del Club de golf Vallromanes, que va succeir l'enderrocat castell com a centre de la senyoria.

Bibliografia

ALCAIDE, M.; GENÉ, M. ; GUANYABENS, N. (2009). Montornès a la vista. Elements per a la descoberta del patrimoni cultural i natural de Montornès del Vallès. Ajuntament de Montornès del Vallès. CATALÀ, Pere (1984) "Torre del castell de Sant Miquel" Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Fitxes mecanografiades. GEOGRAFIA COMARCAL (1982) Gran Geografia Comarcal de Catalunya, Barcelona, 1982. IPArqC (2003) "Castell de Sant Miquel - Castell de Montornès" Inventari de Patrimoni Arqueològic de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Fitxes mecanografiades. IPAC (2005) Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Fitxes mecanografiades. RECHE ONTILLERA, A. (2014). L'Speculo de 1764, Una aproximació documental al Montornès medieval. Premi Montornès de recerca històrica 2010. Ajuntament de Montornès del Vallès i Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

